

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 28C/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119203540
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Szántaiová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119203540.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom JUDr. Martou Szántaiovou v spore žalobkýň: 1/ Q. D., nar. XX.XX.XXXX, 2/ mal. R. D., nar. XX.XX.XXXX, 3/ mal. R. D., nar. XX.XX.XXXX, 4/ mal. O. D., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom U. XXX/XX, XXX XX H. I., žalobkyne 2/, 3/, 4/ ako maloleté osoby zastúpené žalobkyňou 1/ ako zákonnou zástupkyňou, všetky žalobkyne zastúpené Advokátska kancelária JUDr. Ing. Martin Chlapík s.r.o. so sídlom Sládkovičova 13, Žilina, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava 1, IČO: 00 585 441, zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, Vajnorská 55, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 1489 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur, žalobkyňi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur, žalobkyňi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur, žalobkyňi 4/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. Žalobkyne 1/ - 4/ m a j ú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne 1/ - 4/ sa podanou žalobou domáhali, aby súd zaviazal žalovanému zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 1489 eur z titulu náhrady škody spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia, ďalej sumu 30 000 eur a žalobkyňiam 2/ - 4/ každej po 20 000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.

2. Žalobkyne 1/ - 4/ odôvodnili svoju žalobu tým, že dňa 01.08.2016 zomrel vo veku 37 rokov manžel žalobkyne 1/ a otec žalobkýň 2/, 3/, 4/ p. Q. D., nar. XX.XX.XXXX. K usmrteniu Q. D. došlo pri dopravnej nehode, ktorú ako vodič spôsobil vodič S. I., nar. XX.XX.XXXX na nákladnom motorovom vozidle zn. K. T. E.: T s príviesom H. AK XX E.: T pri ktorej došlo k smrti Q. D. ako vodiča motorového vozidla F. Z. E.: X C. S. I. bol ako vinník dopravnej nehody uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 2T/67/2017-282 z 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/126/2018-300 z 29.01.2019 právoplatným a vykonateľným 29.01.2019. Žalobkyne 1/ - 4/ poukázali na ustanovenia § 1, § 11 Obč. zák., čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 8 bod 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolov na tento Dohovor nadväzujúcich (publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb., označovaný aj ako Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd), čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (publikovaná v Zbierke zákonov pod č. 23/1991 Zb.) a čl. 17 bod 1 a 2 Medzinárodného paktu

o občianskych a politických právach (publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 120/1976 Zb.). Uviedli, že zomrelý Ladislav D. žil až do svojej smrti v spoločnej domácnosti so žalobkyňou 1/ (svojou manželkou), pričom spolu vychovávali svoje maloleté deti - žalobkyne 2/ až 4/. Spolu tvorili plne fungujúcu, súdržnú rodinu s dobrými sociálnymi, morálnymi, kultúrnymi a citovými väzbami. V dôsledku nečakanej a tragickej smrti manžela a otca prežívali a aj v súčasnosti prežívajú žalobcovia 1/ až 4/ nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale nenávratným spôsobom stratili i možnosť viesť s ním súkromný a rodinný život. Odo dňa jeho smrti sú ochudobnení o sféru prirodzených ľudských vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o vzájomnú lásku a o radosť so spoločne trávených chvíľ. Zomrelý Q. D. mal v čase svojej smrti 37 rokov, teda bol v produktívnom veku, živiťelom rodiny, čím boli rodinné a osobné väzby medzi členmi rodiny prirodzene ešte viac upevnené a zblížené. Žalobkyne 1/ až 4/ však v dôsledku tragickej dopravnej nehody o tieto legitímne nádeje, že ich manžel a otec bude naďalej živiťelom a „hlavou“ rodiny s podieľaním sa na výchove a vývoji detí, nenávratne prišli. Citovú ujmu najbližších členov rodiny, kedy náhle a nečakane zomrie manžel a otec ostatných členov rodiny, nie je možné nijakým spôsobom vyjadriť ani opísať, avšak žalobkyne sa na účely tohto návrhu pokúsia uviesť aspoň podstatné skutočnosti, z ktorých bude možné usudzovať na kvalitu ich vzťahu k nebohému a na rozsah ich ujmy a bolesti spočívajúcej v jeho smrti. Zásah do práva žalobkýň 1/ až 4/ na ochranu súkromia a rodinného života ako čiastkových osobnostných práv chránených § 11 Občianskeho zákonníka, podľa žalobkýň 1/ až 4/ spočíva v zavinenom konaní pôvodcu zásahu - vodiča motorového vozidla S. I., ktorý bol zamestnancom zamestnávateľa: I. S., IČO: 33 166 676, 913 38 Soblahov, ktorý vlastní nákladné vozidlo MAN TGA E.: T s príviesom H. AK XX E.: T Vodič motorového vozidla Juraj I. zaviniel dopravnú nehodu a dopustil sa trestného činu (prečinu) usmrtenia. Je nepochybné, že trestný čin je protiprávnym konaním (§ 8 Trestného zákona), a to dokonca najzávažnejším protiprávnym konaním fyzickej osoby. Na jeho spáchanie sa vyžaduje zavinenie páchatel'a, ktoré je však z pohľadu naplnenia zákonných predpokladov na vznik občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti irelevantné. Protiprávnosť (neoprávnenosť) zásahu v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je totiž vybudovaná na objektívnom princípe, pričom podstatné v tomto smere je len to, či takýto zásah je objektívne spôsobilý vyvolať následky spočívajúce v porušení, či len obmedzení osobnostných práv dotknutej fyzickej osoby chránených ustanoveniami o ochrane osobnosti a či pôvodca zásahu konal v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi preňho z právneho poriadku. Vzhľadom na viazanosť občianskoprávneho súdu v zmysle § 193 C.s.p., protiprávnosť konania vodiča motorového vozidla vo forme trestného činu je preukázaná a súd je povinný z odsudzujúceho rozsudku vychádzať (rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 2T/67/2017-282 z 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/126/2018-300 z 29.01.2019). Týmto protiprávnym zásahom bolo zároveň neodstrániteľným spôsobom zasiahnuté do práv žalobkýň 1/ až 4/ na ich súkromný a rodinný život a spôsobená im značná a doživotná citová (nemajetková) ujma. Intenzitu zásahu do práv žalobkýň 1/ až 4/ zvyšuje skutočnosť, že úmrtie manžela a otca bolo pre žalobcov 1/ až 4/ úplne nečakané a preto zdrvivujúce. Významná je aj bližšie neurčiteľná doba pôsobenia nepriaznivého následku zásahu do osobnostných práv žalobkýň 1/ až 4/. Je nesporné, že v dôsledku protiprávneho zásahu došlo k nepriaznivému následku v podobe usmrtenia manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcov 2/ až 4/ a tým k vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcov 1/ až 4/, spočívajúcej v porušení ich práva na súkromie a rodinný život tak, ako to má na mysli § 11 Občianskeho zákonníka. Neoprávneným zásahom do práva na súkromie žalobcov 1/ až 4/ došlo k vážnej ujme žalobcov 1/ až 4/, mimoriadne traumatizujúcej skutočnosti v ich živote, ktorá je nezvratná a svojou povahou neodstrániteľná. Následky protiprávneho zásahu nie je možné uviesť do pôvodného stavu, či ich odstrániť morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a spravodlivo zmiernená vzniknutá nemajetková ujma žalobcov 1/ až 4/, a to práve z dôvodu nereparovateľnej povahy vykonaného zásahu. Podľa žalobcov 1/ až 4/ ani finančné zadosťučinenie nemôže žiadnym spôsobom odčiniť negatívne dopady tragickej nehody na ich osobnostné práva, avšak túto hmotnú satisfakciu vnímajú ako určité gesto slušnosti a spravodlivosti a to aj vzhľadom k tomu, že do dnešného dňa sa im za to čo sa stalo nikto ani len ľudsky neospravedlnil. Preto sa žalobkyne 1/ až 4/ týmto návrhom domáhajú ochrany svojej osobnosti formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Možnosť náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade žalobkýň 1/ až 4/ možno vyvodit' aj zo všeobecnej zásady spravodlivosti uplatňovanej v demokratických právnych štátoch, v zmysle ktorej je „nemravné akúkoľvek ujmu neodškodniť“. Vzťah medzi manželmi navzájom a vzťah medzi otcom a jeho deťmi je unikátny, nenahraditeľný a s ničím nezameniteľný. Závažnosť vzniknutej citovej ujmy u žalobkýň 1/ až 4/ je vzhľadom na ich hlboký a prirodzený vzťah k zomrelému mimoriadna, a to aj s ohľadom na intenzitu, rozsah a trvanie vzniknutej nemajetkovej ujmy. Žalobkyne 1/ až 4/ považujú za mimoriadne obťažné a veľmi emotívne peniazmi oceňovať stratu ich milovanej

osoby, ktorá už nikdy nebude súčasťou života žalobkyň 1/ až 4/. Z týchto dôvodov si jednotlivé sumy z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako právneho prostriedku ochrany osobnosti uplatňujú tak, že ich ustálenie je výsledkom vnútorných pocitov žalobkyň 1/ až 4/.

Žalobkyne 1/ až 4/ majú z trestného konania pozitívnu vedomosť o tom, že vlastníkom a prevádzateľom motorových vozidiel, ktorými bola spôsobená dopravná nehoda (nákladné vozidlo K. T. E.: T s prívesom H. AK XX E.: T je I. S., IČO: 33 166 676, 913 38 Soblahov - zamestnávateľ vodiča S. I., ktorý nehodu spôsobil, pričom motorové vozidlá boli povinne zmluvne poistené u žalovaného na základe zmlúv č.: XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX/XX, XXXXXXXXXXXX/X. Zodpovednosť Stanislava S., IČO: 33 166 676, 913 XX I. ako vlastníka a prevádzateľa motorových vozidiel (nákladné vozidlo K. T. E.: T s prívesom H. AK XX E.: T za zásah do osobnostných práv žalobcov 1/ až 4/ je tak daná analogickým použitím § 427 v nadväznosti na § 420 ods. 2 Obč. zák., pričom v tomto prípade ide o zodpovednosť objektívnu. Žalovaný je poisťovateľom I. S., IČO: 33 166 676, 913 38 Soblahov, u ktorého bolo nákladné vozidlo K. T. E.: T s prívesom HONKHAUS AK XX E.: T v čase tragickej dopravnej nehody povinne zmluvne poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla. Uvedené poistenie bolo dojednané v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Zákon č. 381/2001 Z.z. v ustanovení § 15 od 01.01.2002 zaviedol všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby (action direct) tak, ako ho poznajú všetky obdobné právne úpravy v Európe, preto v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si poškodený môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému) alebo voči poisťovateľovi alebo voči obidvom súčasne. Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu, a to vo výške (v tom rozsahu), v akom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poisťovateľa plniť je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla. Právny vzťah medzi žalobkyňami 1/ až 4/ a žalovaným je založený osobitným zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 15), v ktorom si žalobkyne 1/ až 4/ ako poškodení uplatňujú voči žalovanému ako poisťovateľovi nárok na náhradu škody (poistného plnenia) v rozsahu podľa citovaného zákona, poisťných podmienok a podľa už ustálenej judikatúry v tomto smere (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch).

Ďalej žalobkyne 1/ až 4/ poukázali na ustanovenia § 449 ods. 2 a 3 Obč. zák., § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. a § 101 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Na základe uvedených si žalobkyňa 1/ uplatnila náklady, ktoré vynaložila v súvislosti so smrťou a pohrebom zomrelého manžela vo výške 2.763,19 Eur pozostávajúce: 1. pohrebné náklady vo výške 361,44 Eur, 2. kvetinová výzdoba na pohrebe 214,80 Eur, 3. pomník 1862 eur, 4. náklady na kar 324,95 eur. Ďalej žalobkyne 1/ - 4/ uviedli, že pasívna legitímácia žalovaného ako poisťovateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená nehoda vo vlastníctve a držbe Stanislava S., IČO: 33 166 676, 913 38 I. vo vzťahu k nároku na náhradu škody (náklady pri usmrtení) vychádza z už vyššie citovaných ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) v nadväznosti na § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Aktívna legitímácia „len“ žalobkyne 1/ vychádza z toho, že výlučne ona uhradila náklady spojené s pohrebom, karom a zriadením pomníka („ten, kto ich vynaložil“). Žalovaný ako poisťovateľ po dopravnej nehode zaplatil žalobkyňi 1/ sumu 2.191,52 Eur ako poistné za škodu spôsobenú na motorovom vozidle FORD Z. E.: IL XXXBM (motorové vozidlo ktoré viedol zomrelý manžel žalobkyne 1/), ktorá bola likvidovaná ako totálna škoda (list žalovaného z 27.06.2017). Žalobkyne 1/ až 4/ si uplatnili nárok na náhradu škody vo výške 2.763,19 Eur (náklady spojené s pohrebom) a nemajetkovej ujmy vo výške celkom 90.000 Eur (30.000 Eur na žalobkyňu 1/ a po 20.000 Eur na žalobkyne 2/ až 4/) u žalovaného listom zo dňa 12.03.2019. Žalovaný na uplatnené nároky reagoval tak, že pohrebné náklady uznal, avšak uplatnil si z titulu spoluviny poškodeného (zrejme zomrelého L. D.) ich zníženie o 50 % s poukazom na rozsudok OS Trenčín sp. zn. 2T/67/2017 právoplatný 29.01.2019 a započítal štátnu dávku ÚPSVaR vo výške 79,67 Eur, na základe čoho vyplatil žalobkyňi 1/ sumu 1.194,52 Eur. K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaný v listoch z 25.03.2019 vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ zhodne uviedol, že rozsah povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bol stanovený výlučne za škodu nie však za ujmu na osobnostných právach. Spolu si tak žalobkyňa 1/ voči žalovanému uplatňuje titulom náhrady škody (pohrebné náklady) sumu vo výške 1.489 EUR (celkové pohrebné náklady 2.763,19 Eur - z toho pohreb 361,44 Eur, kvetinová výzdoba na pohrebe 214,80 Eur, pomník 1.862 Eur, náklady na kar 324,95 Eur, odpočítané plnenie zaplatené žalovaným 1.194,52 Eur a štátna dávka ÚPSVaR 79,67 Eur). Keďže žalovaný je v omeškaní so splnením peňažného dlhu, ktorý odmietol plniť na základe svojho podania z 18.03.2019, žalobkyňa 1/ sa domáha aj zaplata zákonných úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z istiny 1.489 eur od 18.03.2019, kedy žalovaný svojim podaním oznámil žalobkyňi 1/, že uplatnenú škodu v predmetnej časti nezaplatí.

3. Žalobkyne 1/ - 4/ vo vyjadrení zo dňa 04.07.2019 uviedli, že v súvislosti s pasívnou legitímáciou žalovaného zdôrazňujú najmä rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorý vo svojom uznesení č. k. III. ÚS 646/2015-30 zo dňa 16.12.2015 dáva žalovanému jednoznačnú odpoveď na jeho pasívnu legitímáciu v predmetnej veci, v zmysle ktorého postupoval aj Krajský súd v Žiline v konaní, z ktorého žalovaný predložil rozsudok odvolacieho súdu z 29.06.2018, pričom na svoju pasívnu legitímáciu v tomto spore vedenom pred Krajským súdom v Žiline zrejme účelovo nepoukazuje ani sa k nej nevyjadruje. K námietke premlčania vznesenej žalovaným žalobkyne 1/ - 4/ uvádzajú, že uplatnený nárok nie je a ani nemôže byť premlčaný, a to z dôvodov, že k usmrteniu p. D. došlo dňa 01.08.2016 a žalobkyne 1/ - 4/ si nárok na náhradu škody vrátane nemajetkovej ujmy riadne uplatnili v trestnom konaní už podaním z 24.04.2017 - plynutie premlčacej doby sa prerušuje, žaloba na súd bola podaná dňa 30.04.2019 po právoplatnom skončení trestnej veci - zastavenie premlčacej doby. Poukázali na § 104 Obč. zák., ktoré sa použije aj v prípadoch, kedy sa poškodený domáha svojho nároku priamo voči poisťovní škodcu, čo je aj tento prípad, tak ako to vyplýva aj z rozhodnutia NS ČR 25 Cdo 113/2006 z 12.12.2007 publikovaného ve Sbírcce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9, ročník 2008, pod č. 93. Podľa uvedeného ustanovenia § 104 Obč. zák. premlčacia doba v danom prípade začala plynúť dňa 01.08.2017. Teda všetky nároky žalobkyní 1/ - 4/ boli uplatnené riadne a včas. V súvislosti s uplatnením nemajetkovej ujmy a jej výšky žalobkyne 1/ - 4/ uviedla, že je minimálne zaujímavé, že žalovaný pri uplatnení nemajetkovej ujmy v peniazoch a jej výške zo strany žalobkyní už rozoberá nároky žalobkyní podľa ustanovení o nemajetkovej ujme čo sa týka primeraného zadostučinenia, naproti tomu pri námietke premlčania sa drží výslovne a striktnie toho, že sa jedná o škodu, ktorá sa premlčuje v subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote a nie trojročnej všeobecnej premlčacej lehote ako je tomu pri nemajetkovej ujme. Už z tohto vidieť, že obrana žalovaného je výslovne účelová v snahe vyhnúť sa svojej zodpovednosti. Konštatovanie žalovaného, že žalobkyne tým že žalujú len poisťovňu, ktorá nijako nezasiahla do práv žalobkyní, popreli poslanie inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy a ich konanie vzbudzuje podozrenie len finančnej motivácie podania žaloby, nemožno inak hodnotiť len ako „cynickým“ vyjadrením nejakej osoby, ktorá nemá absolútne žiadnu úctu k strate ľudského života, tento stavia na úroveň nejakého ohovárania prípadne nepravdivého tvrdenia a nevie si ani len predstaviť čo znamená strata tak dôležitého člena rodiny ako je manžel a otec maloletých detí. Tu je potrebné podotknúť, že počas celého vyšetrovania a trestného konania až do právoplatného skončenia trestnej veci a ani po jeho skončení sa pozostali - žalobcovia nikdy a od nikoho nedočkali toho úplne najjednoduchšieho ospravedlnenia a nepočuli to čo sa v bežnej a slušnej spoločnosti v takýchto prípadoch vyžaduje a bežne robí s vyslovením „prepáčte ľutujem čo sa stalo“ a nikto a nikdy sa nezaujímal ani o to, či rodina bez manžela a otca troch maloletých detí niečo potrebuje alebo potrebuje nejakú pomoc. Aj preto je tu namieste náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže k žiadnemu ospravedlneniu do dnešného dňa od nehody nedošlo a je zrejme, že ani samotné prejednanie trestnej veci nebolo účinné a nevedlo nakoniec k ospravedlneniu a vysloveniu ľútosti zodpovednej osoby, teda ani toto samotné prejednanie trestnej veci pred OČTK a následne pred súdom sa javí ako nedostatočné, z ktorého dôvodu je možné vyvodiť záver, že aj samotné prejednanie veci pred civilným súdom s prípadnou žiadosťou o ospravedlnenie nie je v danom prípade postačujúce. Potvrdili, že pokiaľ žalobkyne žalujú len poisťovňu, táto nijako nezasiahla do práv žalobcov, teda poisťovňa sa ani ad absurdum ako to žalovaný nazval nemusí ospravedlňovať žalobkyniam, pretože nie je priamo škodcom a z tohto titulu má nárok žalobkyní voči poisťovni nepochybne povahu plnenia z titulu poistenia a pri premlčaní nároku sa použije § 104 Obč. zák. tak ako to ustálil NS ČR vo svojom rozhodnutí 25 Cdo 113/2006 z 12.12.2007 publikovaný ve Sbírcce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9, ročník 2008, pod č. 93.

4. Žalobkyne 1/ - 4/ vo vyjadrení zo dňa 16.12.2019 k namietanému premlčaniu nároku uviedli, že pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že v danom prípade je právo žalobkyní premlčané s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline z 29.06.2018 v konaní sp. zn. 8Co/106/2018, jedná sa len o právny názor senátu krajského súdu v konkrétnej veci, podľa ich názoru nesprávny v rozpore s doterajšou judikatúrou NS SR, ktorý nezakladá žiaden právny názor, ktorý by bol záväzný pre rozhodnutia iných súdov, a to najmä vzhľadom k tomu, že tu už existuje bohatá judikatúra Najvyššieho súdu SR, ktorý ako súd vyššieho stupňa a vyššej súdnej autority ako krajský súd vo svojich viacerých rozhodnutiach vyslovil právny názor, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri dopravných nehodách s následkom smrti sa ako majetkové právo premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ (NS SR 5Cdo 265/2009, NS SR 3Cdo 57/2017). Uvedený právny názor NS SR bol dokonca ako judikát zverejnený v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR pod č. R 58/2014 (2Cdo 194/2011).

5. Žalobkyne 1/ - 4/ ako dôkaz označili a predložili rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 2T/67/2017-282 z 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/126/2018-300 z 29.01.2019, faktúru č. XXX/XXXX, objednávku u spoločnosti I., pohrebná služba, pokladničný doklad na sumu 361,44 eur zo dňa 03.08.2016, pokladničný doklad na sumu 214,80 eur zo dňa 08.09.2016, faktúru č. XXX/XXXX, príjmový pokladničný doklad zo dňa 19.04.2017 vydaného W. H. - J. na sumu 1862 eur, súpis výdavkov na kar zo dňa 06.08.2016, príjmový pokladničný doklad na sumu 324,95 eur zo dňa 08.08.2016, oznámenie o poistnom plnení zo dňa 23.06.2017, list - uplatnenie nároku na náhradu škody adresovaný žalovanému zo dňa 12.03.2019, oznámenie o poistnom plnení zo dňa 18.03.2019, vyrozumienie k oznámeniu k škodovej udalosti zo dňa 25.03.2019, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/57/2017 zo dňa 17.05.2017.

6. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a uviedol, že uplatňovaný nárok v celom rozsahu neuznáva, považuje ho za nepreukázaný, nedôvodný a uplatnený po uplynutí premlčacej doby. A priori žalovaný namietať pasívnu vecnú legitimitáciu v predmetnom konaní a má za to, že nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Argumentácia obhajujúca pasívnu vecnú legitimitáciu poisťovní pri náhrade nemajetkovej ujmy pri povinnom zmluvnom poistení motorového vozidla je aplikácia extenzívneho eurokonformného výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s ostatnými ustanoveniami citovaného zákona. S touto eurokonformnou argumentáciou nemožno súhlasiť v celom rozsahu. „Eurokonformný“ výklad argumentačne opiera o rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12. Po vydaní tohto rozsudku však žalovaný zastáva právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal hlavne na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.04.2011 sp.zn. 4Cdo/168/2009 a rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016 sp.zn. 3Cdo/301/2012. Vo svetle teórie práva nemožno stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. Uvedené subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia, nakoľko tzv. motorové smernice, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hovoria o „poistení zodpovednosti za škodu“, o „náhrade škody“ a „odškodnení poškodených osôb“ (viď napr. Smernica 2009/103/ES, ktorá predstavuje kodifikované znanie tzv. motorových smerníc. Smernice sa zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovednosť za škodu.

Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou motorového vozidla Zákonom o PZP, do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. Zdôraznil, že nielen z názvu Zákona o PZP, ale aj z jeho celého obsahu vyplýva, že predmetne povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody“. Poukázal na závery Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré sa pokúsili túto zásadnú otázku vyriešiť. Ústavný súd Slovenskej republiky tak vykonal svojim uznesením č.k. III ÚS 666/2016-36, ktoré sú podľa nášho názoru na posúdenie pasívnej vecnej legitimitácie v civilnom sporovom konaní bezpredmetné. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. 8 Cdo 219/2016 zo dňa 15.05.2017 nereflektoval vyjadrenie názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k otázkam, ktoré ani nemali byť predmetom jeho konania. Žalovaný zdôraznil, že táto otázka nie je definitívne vyriešená a v porovnaní rozsudkov najvyššej súdnej autority prevládajú tie, v zmysle ktorých pasívna vecná legitimitácia poisťovne v prípade nemajetkovej ujmy nie je daná. Zásadné je, že v predmetnej otázke absentuje rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 48 zákona č. 160/2015 Z. z. ktoré jediné môže byť smerodajné pre rozhodovanie súdov nižších stupňov. Preto je na posúdení konkrétneho sudcu riadiaceho sa zákonmi a právom, tak aby rozhodnutie súdu bolo zákonné a neporušovalo ústavný princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní účastníkov, ako aj ustanovenia o nezávislosti sudcov.

Pre prípad uznania pasívnej legitimitácie žalovaného a vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nemá preukázaný deň doručenia žaloby, vzniesol námietku premlčania, keď s poukazom na spisovú značku je potrebné predpokladať, že k doručeniu žaloby konajúcemu súdu došlo až v roku 2019. Má za to, že

nie je možné aplikovanie Zákona o PZP a súčasne ustanovenia tohto zákona vo vzťahu k premlčaniu ignorovať. Zákon o PZP jednoznačne v ustanovení § 15 ods. 2 ustanovuje, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. Primárne toto ustanovenie hovorí o škode a nie o náhrade nemajetkovej ujmy, a preto nemôže uplatniť inštitút premlčania nemajetkovej ujmy na premlčanie nemajetkovej ujmy, ktorá je pri takomto posúdení vyhodnotená ako škoda na účely Zákona o PZP. Zákon o PZP nepozná náhradu nemajetkovej ujmy, ale len inštitút náhrady škody a presne ustanovuje v § 4, čo nahrádza prostredníctvom jeho ustanovení. Ak súd prijme záver, že nemajetkovú ujmu, resp. jej náhradu je možné subsumovať pod túto škodu, tak je jediný možný správny a logický záver, že premlčanie bude v intenciách ostatných škôd nahrádzaných z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla, a to ako dvojročná doba subjektívna, tak aj trojročná, resp. desaťročná doba objektívna. Pre plynutie premlčacej doby čo do jej začatia a dĺžky je rozhodujúci Občiansky zákonník. V predmetom prípade sa musí aplikovať ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na podporu argumentácie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8Co/106/2018 zo dňa 29.06.2018. Vzhľadom na uvedené k úmrtiu poškodeného došlo dňa 01.08.2016, kedy tento moment je potrebné považovať za vedomosť o výške škody a o tom, kto ju spôsobil. Zo žalovanému doručených podaní nie je zjavné, kedy bola podaná žaloba, ale najskôr v roku 2019. Vzhľadom na uvedené vznáša námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá uplynula dňa 01.08.2018.

Ďalej uviedol, že je pravdou, že v súlade s ustanovením § 15 Zákona o PZP je založený priamy nárok žalobcov voči poisťovni, a teda žalovanému. Poukázal však na špecifickosť predmetného prípadu, kedy Zákon o PZP upravuje len náhradu škody a zmyslom a poslaním náhrady nemajetkovej ujmy je jej nevyhnutná spätosť s osobou, ktorá zásah zakladajúci nárok na nemajetkovú ujmu spôsobila. Postup žalobcov podľa názoru žalovaného popiera inštitút nemajetkovej ujmy, kedy práve poslaním tohto inštitútu je zásah zmierniť, resp. odstrániť. Je nesporné, že súd prihliada aj na to, či pozostalí neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenia páchatel'a za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Žalobcovia podanou žalobou toto svoje tvrdenie popreli a formulovali žalobu v rozpore s poslaným inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 13 ods. 1 Obč. zák. a uviedol, že náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho komu sa do práv zasiahlo. Poukázal na to, že osoba, ktorá zasiahla do práv žalobcov, je zásadná pre toto konanie a podstatné pre konanie sú aj majetkové pomery tejto osoby. Je nepochybné, že došlo k zásahu do osobných práv žalobcov, najmä práva na rodinný život. Na tomto mieste považuje žalovaný za nevyhnutné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že nie je možné zamieňať náhradu nemajetkovej ujmy za kompenzáciu pokrytia následných aktivít a nákladov žalobcov alebo kompenzovať to, o čo prišli, čo do finančnej stránky. Je na mieste konštatovanie, že žalobcami uplatňovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je v kontexte štandardnej judikatúry neprimerane vysoká. Ak ide o uplatnené nároky na náhradu škody, žalovaný má za to, že žalovaný pri ich vyčlenení a náhrade škody postupoval riadne a uhradil v zmysle zákona všetko čo uhradiť mal. Vzhľadom na skutočnosť, že popiera tento nárok a vzhľadom na skutočnosť, že nie je potrebné, aby akékoľvek nároky boli uplatnené v trestnom konaní, vznáša námietku premlčania v dvojročnej subjektívnej dobe. Čo sa týka krátenia náhrady škody za náklady spojené s pohrebom, je nesporné, že pri náhrade škody nie je možné ignorovať samotnú účasť poškodeného/nebohého na vzniknutej škode, aj s poukazom na ustanovenie § 441 Obč. zák. Z trestného konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2T/67/2017 a následne na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 23To/126/2018 vyplynulo spoluzavinenie poškodeného, ktoré nemožno ignorovať. Nemennou závažnou skutočnosťou je zistenie alkoholu v krvi poškodeného/nebohého.

7. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 22.07.2019 v súvislosti s argumentami žalobkyní 1/ - 4/ k námietke pasívnej legitímácie žalovaného poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.04.2018 v konaní sp.zn. 3Cdo/234/2017. Ďalej uviedol, že k úmrtiu poškodeného došlo dňa 10.08.2016 a žalobkyne si uplatnili nárok na súde dňa 30.04.2019. Pokiaľ prijme záver, že pasívna vecná legitímácia žalovaného v konaní je daná, tak potom je potrebné a nevyhnutné uplatňovaný nárok vyhodnotiť voči žalovanému ako škodu cez ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. Má za to, že nie je možné na jednej strane konštatovať, že nemajetková ujma je škodou na účely zákona o PZP, no na druhej strane aplikovať premlčania vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy. V právnom štáte je takéto konanie neudržateľné, nie je možné aplikovanie zákona o PZP a zároveň ustanovenia tohto zákona vo vzťahu k premlčaniu ignorovať. Ak prijme záver, že nemajetkovú ujmu, resp. jej náhradu je možné subsumovať pod túto škodu, tak je jediný možný a logický záver, že premlčanie bude v intenciách ostatných škôd nahrádzaných z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla, a to ako dvojročná

doba subjektívna, tak aj trojročná doba objektívna. Ďalej uviedol, že ako žalovaný nijako nezasiahol do práv žalobkýň na rozdiel od vodiča, a jeho zodpovednosť môže byť priznaná len cez ustanovenia zákona o PZP, je preto nespochybniteľné, že i uplatňovaný inštitút premlčania musí byť v súlade s týmto záverom. Opätovne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8Co/106/2018 zo dňa 29.06.2018. Ďalej uviedol, že naďalej trvá na závere, že žalobkyne ignorujú poslanie inštitútu, ktorý si v konaní uplatňujú, nakoľko ignorujú § 13 ods. 1 Obč. zák. Súdny jednoznačne považujú aj odsúdenie škodcu za formu satisfakcie, ktorá sa musí prejavovať na priznanej nemajetkovej ujme, resp. jej nepriznaní ako doplnku poskytnutej satisfakcie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co/441/2016 zo dňa 28.06.2017.

8. Žalovaný ako dôkaz žiadal pripojiť spis Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/67/2010 a predložil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8Co/106/2018 zo dňa 29.06.2018.

9. V konaní súd nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne 1/ a oboznámením listinných dôkazov: rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019, faktúry č. XXX/XXXX, objednávky u spoločnosti I., pohrebná služba, pokladničného dokladu na sumu 361,44 eur zo dňa 03.08.2016, pokladničného dokladu na sumu 214,80 eur zo dňa 08.09.2016, faktúry č. XXX/XXXX, príjmového pokladničného dokladu zo dňa 19.04.2017 vydaného W. H. - J. na sumu 1862 eur, súpisu výdavkov na kar zo dňa 06.08.2016, príjmového pokladničného dokladu na sumu 324,95 eur zo dňa 08.08.2016, oznámenia o poistnom plnení zo dňa 23.06.2017, listu - uplatnenie nároku na náhradu škody adresovaného žalovanému zo dňa 12.03.2019, oznámenia o poistnom plnení zo dňa 18.03.2019, vyrozumienia k oznámeniu k škodovej udalosti zo dňa 25.03.2019, rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 8C/106/2018 zo dňa 29.06.2018, rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/57/2017 zo dňa 17.05.2017, záverov znaleckého posudku č. 25/2016 z č. I. 39 pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín 2T/67/2017 zo strany 57 - 65.

10. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav:

11. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019 právoplatným a vykonateľným 29.01.2019 bol obžalovaný S. I., nar. XX.XX.XXXX, odsúdený za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. Zákona na tom skutkovom základe, že dňa 01.08.2016 v čase o 05.05 hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. MAN T. E.: T s prívesom H. AK XX E.: T po ceste I/57, v smere jazdy od obce R. do obce H. I., v pravotočivej zákrute v dôsledku brzdenia došlo k zablokovaniu kolies prívesu, strate smerovej stability súpravy, pričom príves prešiel do protismeru, kde následne došlo ku zrážke ľavej prednej časti prívesu H. AK XX, ťahaného za vozidlom K. T., s ľavou prednou časťou vozidla F. Z. E.: X ktoré v tom čase viedol Q. D., naposledy bytom R. A., ul. N. S. XX/XX, ktorý pri dopravnej nehode utrpel smrteľné zranenie - šok z vykrvácania zo žíl a tepien krku vpravo a žíl a tepien pravého ramena, čo bolo bezprostrednou príčinou smrti poškodeného Q. D. k trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky, ako aj k trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 1 rok. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že o vine a treste obžalovaného rozhodol aj s poukazom na skutočnosť, že súdny znalec potvrdil spoluzavinenie dopravnej nehody aj vodičom F. Z. pánom Q. D..

12. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019 (str. 3 uznesenia), že odvolací súd vyjadril názor, že ak by vzniknutá situácia bola skutočne nebezpečná (čo však nevyplýva z okolností, že vozidlo poškodeného a obžalovaného sa bezpečne minuli), musel by obžalovaný riešiť situáciu havarijným brzdením, čo však neurobil. Je teda logické, že svoje vozidlo pribrzdoval jedine z dôvodu bezpečného prejazdu prívesu cez zákrutu. Obžalovaný Juraj I. bez ohľadu na to, či poškodený bol pre nehodu v protismere, bol povinný bezpečne prejsť zákrutou.

13. Zo znaleckého posudku č. 25/2016 vypracovaného v trestnom konaní znalcom Ing. O. N. vyplynulo, že k strate smerovej stability súpravy dôsledku jej brzdenia, kedy práve brzdenie danej nenaloženej jazdnej súpravy (vozidlo K. s O., starší príves bez O. s elektronickej regulácie brzdovej súpravy a systémov podvozka) v danom mieste (zákruta), danej intenzity, na danom povrchu a z danej rýchlosti spôsobilo zablokovanie kolies prívesu, stratu smerovej stability súpravy a následný prejazd prívesu do protismeru, kde došlo k jeho zrážke s protiúdcim vozidlom F.. Technika jazdy vodiča I. (vodiča

nákladného motorového vozidla K. s prívesom H.) bola z technického hľadiska nesprávna. Technika jazdy vodiča D. (vodiča vozidla Ford Z.) bola z technického hľadiska nesprávna. Technickou príčinou predmetnej dopravnej nehody bol prejazd prívesu jazdnej súpravy tvorenej nákladným motorovým vozidlom MAN s prívesom H., ktorú v čase dopravnej nehody viedol vodič I., do protismeru, kde došlo k zrážke tohto prívesu s protiídúcim vozidlom F. Z.. Znalec rozobral dva možné priebehy nehodového deja: 1. Pokiaľ by vozidlo F. na začiatku nehodového deja jazdilo za stredovou čiarou v protismere, tak kolíznú situáciu vyvolal vodič F. Z. svojou nesprávnou technikou jazdy. A v tomto prípade by reakciu vodiča návesovej súpravy nebolo možné pri takomto priebehu nehodového deja považovať z technického hľadiska za nesprávnu. V takomto prípade by teda kolíznú situáciu vyvolal vodič F. Z. a toto jeho pochybenie by bolo aj technickou príčinou dopravnej nehody. 2. Ak by vozidlo F. Z. počas celého nehodového deja až do okamihu zrážky jazdilo vo svojom pravom jazdnom pruhu v smere svojej jazdy, bola by technickou príčinou dopravnej nehody nesprávna reakcia vodiča vozidla K., ktorý by v dôsledku brzdenia nenaloženej súpravy spôsobil stratu smerovej stability súpravy a došlo by k prejazdu prívesu do protismeru, avšak v danom prípade je priechodné pribrzdenie návesovej súpravy. Reakcia vodiča I. na vzniknutú situáciu bola v tomto prípade z technického hľadiska nesprávna, vyvolala kolíznú situáciu a bola technickou príčinou dopravnej nehody. Zároveň znalec konštatoval, že nesprávny prvok v technike jazdy vodiča I. ani vodiča D., a to jazda rýchlosťou mierne vyššou, nemá vplyv na technickú príčinu predmetnej dopravnej nehody. K strate smerovej stability jazdnej súpravy došlo pri jej brzdení, pričom aj pri jazde nižšou rýchlosťou vodičom I., by pri jej brzdení mohlo dôjsť k zablokovaniu kolies prívesu a jeho následnému prejazdu do protismeru. Taktiež rýchlosť vozidla vodiča D. nevyvolala kolíznú situáciu ani mu neznemožnila vzniknutú situáciu odvrátiť. Posúdenie tohto nesprávneho prvku v technike jazdy oboch vodičov, a to jazdy rýchlosťou, ktorá neumožňovala minúť sa s protiídúcim vozidlom pri zachovaní z technického hľadiska bežného bočného odstupu, na príčinu dopravnej nehody zostáva otázkou právnu. Vodič I. mal možnosť zabrániť dopravnej nehody, ak by počas prejazdu pravotočivej zákruty s jazdnou súpravou nezačal brzdiť. Neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že vodič D. mal možnosť zabrániť zrážke ním riadeného vozidla F. s prívesom protiídúcej jazdnej súpravy potom, ako mal možnosť rozpoznať prejazd tohto prívesu do protismeru, t.j. do jazdného pruhu vozidla F..

14. Z faktúry č. XXX/XXXX zo dňa 03.08.2016 bolo preukázané, že žalobkyni 1/ boli vyfakturované pohrebné služby spojené s úmrtím Q. D. vo výške XXX,XX eur. Faktúra bola splatná dňa 10.08.2016. Vykonané úkony a druh nakúpeného tovaru preukazuje predložená objednávka u spoločnosti I., pohrebná služba. Z pokladničného dokladu zo dňa 03.08.2016 vyplýva, že suma 361,44 eur bola žalobkyňou 1/uhradená dňa 03.08.2016.

15. Pokladničným dokladom na sumu 214,80 eur zo dňa 08.09.2016 bolo preukázané, že žalobkyňa 1/ uhradila dňa 08.09.2016 sumu 214,80 eur za tovar - vence a kytice.

16. Z faktúry č. XXX/XXXX zo dňa 19.04.2017 bolo preukázané, že žalobkyni 1/ bola vyfakturovaná cena za pomník v sume XXXX eur. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 19.04.2017 vydaného W. H. - J. vyplýva, že suma 1862 eur bola žalobkyňou 1/ uhradená dňa 19.04.2017.

17. Zo súpisu výdavkov na kar zo dňa 06.08.2016 bolo preukázané, že náklady na kar predstavovali sumu 324,95 eur. Z príjmového pokladničného dokladu na sumu 324,95 eur zo dňa 08.08.2016 vyplýva, že suma 324,95 eur bola žalobkyňou 1/ uhradená dňa 08.08.2016.

18. Oznamením o poistnom plnení zo dňa 23.06.2017 bolo preukázané, že žalovaný zlikvidoval totálnu škodu poškodeného vozidla F. Z., E.: X v sume 2191,532 eur.

19. Z listu - uplatnenie nároku na náhradu škody adresovaného žalovanému zo dňa 12.03.2019 vyplynulo, že si žalobkyne 1/ - 4/ uplatnili u žalovaného nárok na náhradu škody vo výške 92 763,19 eur.

20. Oznamením o poistnom plnení zo dňa 18.03.2019 bolo preukázané, že žalovaný uplatnil pri likvidácii nahlásenej škodovej udalosti spoluvinu poškodeného vo výške 50 % a vyplatil žalobkyniam 1/ - 4/ sumu 1194,52 eur.

21. Z vyznemení k oznámeniu k škodovej udalosti zo dňa 25.03.2019 adresovaných žalobkyniam 1/ - 4/ vyplynulo, že žalovaný oznámil žalobkyniam 1/ - 4/, že nie je oprávnený poskytnúť uplatnenú

nemajetkovú ujmu s poukazom na § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., nakoľko nemajetková ujma vzniká v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére fyzickej osoby a zmluvou o povinnom zmluvnom poistení bol stanovený rozsah poistenia výlučne za škodu, nie však za ujmu na osobnostných právach.

22. Z výsluchu žalobkyne 1/ na pojednávaní dňa 11.02.2020 bolo zistené, že s manželom sa zobrali po 8 rokoch, narodili sa im 3 deti. V súčasnosti je zamestnaná, má minimálnu mzdu, ktorá nepostačuje na výdavky rodiny. Pomáha jej brat a jej rodičia. Nemá vodičské oprávnenie ani auto, takže vždy musí poprosiť niekoho, aby ich zaviezol. Po smrti manžela sa psychicky zrútila, bola hospitalizovaná. Po nehode bola 2 mesiace PN, lekársku pomoc z odboru psychiatria nevyhľadala, ale myslí si, že to nie je úplne v poriadku. Deti sa na manžela stále pýtajú. Manžel mal vodičské oprávnenie od svojich 20 rokov. Nemal žiadnu dopravnú nehodu. Na ceste sa správal svedomito, hlavne, keď boli v aute ich deti. Mal rešpekt pred veľkými autami. Vodič Juraj I. sa im za tie 4 roky neospravedlnil. Jemu uložený trest nepovažuje za dostatočný, avšak vzhľadom nato, že súd takto rozhodol, s týmto rozsudkom sa stotožnili. Nad rámec skutočností uvedených pri výsluchu z priamej reči žalobkyne 1/ uvedenej v žalobe bolo zistené, že hoci uplynuli už takmer 3 roky, slová sa jej vyjadrujú veľmi ťažko a so slzami v očiach. V to osudné ráno išli do práce po letnej dovolenke, ktorú strávili návštevami podmorského akvária v Budapešti, navštívením miestnej ZOO a víkendom stráveným vo C. T., miestnom aquaparku a spoznávaním kultúrnych pamiatok v J.. Ako každé iné ráno sme sa rozlúčili a popriala manželovi šťastnú cestu. Netušila, že to boli posledné slová, ktoré počul. O tom, že sa niečo stalo, sa dozvedela z rozprávania jej nadriadeného, ktorý sa nemohol dostať do práce, keďže cesta, kde sa stala nehoda, bola uzatvorená. Mala zvláštnu predtuchu, preto manželovi niekoľko krát volala na súkromný i firemný telefón, nezdvíhal a neodpovedal ani na SMS. Psychicky sa zrútila. Polícia jej privolala zdravotnú pomoc, ktorá jej podala lieky na upokojenie. Pracovníci RZP ju odviezli na psychiatrické oddelenie do Fakultnej nemocnice v T., kde s po návrhu ošetrujúcej lekárky prijala infúznú liečbu s doporučeným na dočasnú práceneschopnosť, ktorá trvala 2 mesiace. Ošetrujúca lekárka navrhla aj hospitalizáciu, ktorú s vzhľadom na vek detí a rodičov musela odmietnuť. Po podanej infúzii sa prebrala až na druhý deň ráno s úplným výpadkom pamäte. Najťažšie bolo pre ňu vybrať manželovi oblečenie, ktoré mu majú obliecť do truhly. Deti mu nakreslili pár obrázkov a pripojili aj fotky z našej poslednej dovolenky. Cestou, na ktorej sa nehoda stala, chodieval pravidelne takmer 18 rokov, takže ju poznal veľmi dobre. S manželom sa spoznali v roku 1999 po maturitných skúškach. Po 8 rokoch sa vzali, v priebehu 6 rokov sa im narodili 3 deti. Manžel bol veľmi zručný. Deťom venoval každú voľnú chvíľu. Učil ich bicyklovať, korčuľovať, viedol ich k láske k prírode. Pravidelne chodili do blízkeho lesa, kde ich učil spoznávať nielen zvieratá, ale i liečivé rastliny a huby. Každoročne chodievali do Vysokých Tatier, ktoré boli jeho veľkou láskou. Plánovali, keď deti vyrastú, leteckú dovolenku k moru. Po tejto tragédii sa prospech v škole najstaršej dcéry (žalobkyne 2/) zhoršil, najmladšej dcéry (žalobkyne 4/) na odporúčenie psychologičky požiadala o odklad povinnej školskej dochádzky. Keďže žalobkyňa 1/ nie je držiteľkou vodičského oprávnenia, každý nákup a aj návšteva u lekára bola pre ňu zložitá situácia. Pridružili sa aj finančné problémy. Zo strany vodiča I. a ani zo strany majiteľa firmy pre ktorú pracoval, sa dodnes nestretli s ospravedlnením alebo aspoň prejavom ľútosti. Pôsobil na ňu arogantným dojmom. Pravidelne chodí s deťmi zapalať sviečky na cintorín, kde je pochovaný. Deti mu rozprávajú čo všetko prežili, ako sa im darí v škole, najmladšia dcérka sa mu chváli, že čoskoro aj z nej bude už školáčka. Pýtajú sa prečo ich tato nepočuje, prečo neodpovedá, prečo už nechodíme spolu na výlety, do kina.

23. Žalovaný sa k znaleckému posudku č. 25/2016 pripojeného na jeho návrh ako súčasť pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/67/2017 vo vyjadrení zo dňa 26.02.2020 vyjadril tak, že trvá na absencii výlučnej príčinnej súvislosti medzi konaním/porušením povinností vodiča a úmrtím poškodeného, keďže k porušeniu povinností došlo aj na strane zosnulého. Žalovaný uviedol, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy je podstatné zhodnotiť okolnosti samotného prípadu, okrem iného, rozhodné okolnosti dopravnej nehody, a to najmä mieru zavinenia vodiča, ale aj samotného nebohého. Má zato, že v zmysle ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka je potrebné zohľadniť spoluzavinenie per analogiam i v prípade rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy. V zmysle záverov predmetného znaleckého posudku má žalovaný za to, že k porušeniu povinností došlo i zo strany nebohého, čím i jeho konaním došlo k naplneniu podmienok zodpovednosti za škodu, a preto má za to, že pri rozhodovaní o uplatnenom nároku žalobkyň je potrebné zohľadniť i túto skutočnosť. Znaleckým dokazovaním bolo zistené, že technika jazdy oboch vodičov bola z technického hľadiska nesprávna. Znalec konštatoval a potvrdil, že obaja účastníci nehody mali svoj podiel viny na spôsobení dopravnej nehody, kedy sa však zároveň vyjadril, že konečné posúdenie príčiny dopravnej nehody

ostáva otázkou právnou. V súvislosti s posúdením jednotlivých skutkových okolností dopravnej nehody v kontexte záverov znaleckého posudku, má zato, že v porovnaní miery účasti na nehode, a teda úmrtí prevyšuje rozsah porušenia povinností nebohým, a tak za jeho nesprávne konanie by nemal niesť zodpovednosť len sám vodič Juraj I., resp. pri tejto konštrukcii žaloby len poisťovňa, žalovaný. Žalobkyne odňali možnosť poskytnutia náhrady nemajetkovej ujmy ospravedlnením sa osobou, ktorá do práv zasiahla a rovnako aj prejednaním veci s touto osobou (vodič) v konaní. Poisťovňa ako osoba, ktorá do práv nezasiahla tak urobiť nemôže a je obmedzená len na jednu možnosť poskytnutia satisfakcie a to finančnou náhradou, čo je v priamom rozpore s inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy. Z hľadiska určenia výšky nemajetkovej ujmy zákonné ustanovenie § 13 neustanovuje síce žiadne medze, to však neznamená, že súčasne neustanovuje zákonné predpoklady pre jej priznanie, a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy ustanovenie § 13 Obč. zák. zakotvuje taxatívne dve kritéria, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. V danom prípade pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je právne významný podiel nebohého na priebehu dopravnej nehody a jej následku. Skúmanie zavinenia poškodeného (nebohého) na vzniku škody v zmysle ustanovenia § 441 Obč. zák. vykonáva súd v civilnom sporovom konaní aj bez návrhu (R 22/1979) a skúmanie tejto otázky nespadá do rozsahu viazanosti súdu v civilnom sporovom konaní inými rozhodnutiami (ustanovenie § 193 tretia veta CSP), pretože trestným rozsudkom o odsúdení je súd prvej inštancie viazaný len v rozsahu rozhodnutia o tom, že bol spáchaný konkrétny skutkovo vymedzený trestný čin a že ho spáchala konkrétne osoba, z čoho vyplýva, že rozhodnutie, ktorým bol páchatel' trestného činu uznaný za vinného neznamená, že škoda bola spôsobená výlučne jeho zavinením; ak sa okrem páchatel'a trestného činu na vzniku škody podieľalo aj konanie alebo opomenutie poškodeného, nie je súd v civilnom sporovom konaní o nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) pri posúdení spoluzavinenia poškodeného viazaný výrokom o vine páchatel'a. Z uvedeného má zato, že súd prvej inštancie je oprávnený a povinný pri rozhodovaní prihliadať na spoluzavinenie nebohého na vzniku škody. Inými slovami pre odsúdenie vodiča postačovalo jeho porušenie povinností a spoluvina a porušenie povinností nebohého nemohlo mať vplyv na skutkové otázky, ale len na výšku uloženého trestu. Odsúdenie tak nemôže byť podkladom pre prijatie záveru výlučnej občianskoprávnej zodpovednosti vodiča. Okruh okolností významných pre posúdenie účasti na vzniku škody je širšia ako len posúdenie podielu zavineného protiprávneho konania, toho ktorého zúčastneného na dopravnej nehode. Okolnosť, že došlo k predmetnej dopravnej nehode však sama o sebe ešte neznamená, že každý zo zúčastnených na strete zodpovedá za škodu. Nie je pritom vylúčené a neodporuje to ani pojmu objektívnej zodpovednosti za škodu, aby výsledkom porovnania účasti na poistnej udalosti bol záver, že účasť niektorého zo zúčastnených je tak minimálna (nepatrná), že nezakladá jeho zodpovednosť za škodu, napriek tomu, že toto minimálne porušenie postačovalo na prijatie odsudzujúceho rozsudku v trestnoprávnej rovine. Zároveň žalovaný uviedol, že s poukazom na nové pravidlá civilného sporového a kontradiktórneho procesu žalobkyne nedokázali osvedčiť riadne všetky skutočnosti odôvodňujúce nimi uplatňovaný nárok. Zdôraznil, že citová väzba, jej intenzita ako aj jej pretrhnutie je v konaní nepreukázané, a tak podľa jeho názoru nie je preukázaný nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako doplnok k iným/základným inštitútom náhrady zásahu do ich práv na ochranu /poškodeným osobnosti. Z hľadiska skutkových okolností týkajúcich sa preukázania citových väzieb medzi žalobkyňami a zosnulým, z ktorých žalobkyne v predmetnom konaní vyvodzujú svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nestačí iba predpoklad existencie tejto citovej väzby. Je nesporné, že medzi členmi rodiny existujú citové väzby, ale pre uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy a najmä čo do jej výšky je nevyhnutné preukázať intenzitu týchto väzieb.

24. Žalobkyne 1/ - 4/ sa k znaleckému posudku č. 25/2016 pripojeného na návrh žalovaného ako súčasť pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/67/2017 vo vyjadrení zo dňa 08.08.2020 vyjadrili tak, že znalec Ing. Adrian Papula vo svojom znaleckom posudku rozoberal viaceré možnosti priebehu skutkového deja pred samotnou dopravnou nehodou ako aj príčiny, z dôvodu ktorých došlo k dopravnej nehode, pričom vyslovil záver, že konečné posúdenie príčiny dopravnej nehody (teda aj zavinenia) zostáva otázkou právnou. Čo sa týka uplatnenia prípadnej spoluviny nebohého zomrelého L. BX.a, tak takéto uplatnenie spoluviny zo strany žalovaného považujú žalobkyne 1/ - 4/ za nedôvodné. Ako vyplýva z rozhodnutia odvolacieho Krajského súdu v Trenčíne uznesenia č.k. 23To/126/2018-300 z 29.01.2019, spoluvina poškodeného na dopravnej nehode bola jedným z odvolacích dôvodov odsúdeného vodiča Juraja I. proti prvostupňovému rozhodnutiu - rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 2T/67/2017-282 z 16.08.2018. Odvolací krajský súd však odvolanie ako nedôvodné zamietol, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia k novej spoluvine zo strany nebohého L. D. uviedol právne závery na strane 3 s tým

záverom, že bez ohľadu na to, či poškodený prešiel pred nehodou a bol v protismere, obžalovaný bol povinný bezpečne prejsť zákrutou.

25. Žalobkyne 1/ - 4/ na pojednávaní k tvrdeniu žalovaného o spoluzavinení nebohého poukázali na závery rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, ktorý dopodrobna popísal priebeh dopravnej nehody a vylúčil spoluvinu nebohého.

26. Žalovaný na pojednávaní žiadal súd, aby v ďalšom konaní prihliadol aj na okolnosti na strane vodiča, na jeho postoj a dopad udalostí do sféry vodiča a taktiež na majetkové pomery vodiča. Podľa jeho názoru išlo o zásah vodiča do osobnostných práv žalobkýň a preto je potrebné posudzovať aj vyššie uvedené okolnosti.

27. Žalobkyne 1/ - 4/ sa v rámci záverečnej reči nad rozsah uvedený vo vyjadreniach vyjadrili tak, že znalec posudzoval dva priebehy nehodového deja, kedy vodič nebohý pán D. mal prejsť zákrutou vo svojom jazdnom pruhu a kedy mal sa nachádzať najskôr v protismere a potom sa zaradiť do svojho jazdného pruhu. Z vykonaného znaleckého dokazovania je zrejmé, že vodič nebohý pán D. začal pred kolíznou situáciou brzdiť až alebo teda v čase kedy sa nachádzal vo svojom jazdnom pruhu. Teda tento dôkaz vôbec nepredpokladá, že by sa vôbec niekedy nachádzal mimo svojho jazdného pruhu a o tom, že by sa pred nehodou mal nachádzať určitý čas v protismere. Bolo len z nášho pohľadu účelové tvrdenie vodiča I., aby sa tak vyhol zodpovednosti zo zavinenia dopravnej nehody. Ak by nebol vodič S. I. jednoznačným vinníkom dopravnej nehody, trestný súd by ho tak nemohol odsúdiť za žalovaný skutok, pretože by musel použiť zásadu „v pochybnostiach v prospech páchatel'a“ a teda musel by mať názor, že vina vodiča I. nebola bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázaná, čo sa však nestalo a vodič S. I. bol trestným súdom uznaný vinným z predmetnej dopravnej nehody aj odsúdený.

28. Žalovaný sa v rámci záverečnej reči prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrili tak, že považuje za nesporné, že v odsudzujúcom rozsudku je ustálené zavinenie protiprávne konanie páchatel'a, t.j. pána vodiča I.. Avšak celkové okolnosti prípadu vyplývajú jednak z odôvodnenia trestného rozsudku Okresného súdu, ale aj z obsahu spisu trestného konania. Nasvedčujú tomu, že na vzniku škody sa určitou mierou zavinenia podieľal aj sám nebohý. V tomto kontexte poukázal na rozsudok NS ČR sp.zn. 25Cdo/562/99 a tak tiež sp.zn. 25Cdo/818/2004, v zmysle ktorých rozhodnutie, ktorým bol páchatel' trestného činu uznaný za vinného neznamená, že škoda bola spôsobená výlučne jeho konaním. Výrok o vine v trestnom rozsudku konštatuje iba zavinenie páchatel'a, nikdy nie však spolu zavinenie poškodeného v tomto prípade nebohého. Tieto skutočnosti v rámci trestného konania sa spravidla premietajú do rozhodnutia o výške trestu, čo bolo i v tomto prípade. Uvedené nesporne vyplýva z rozsudku okresného súdu, kedy vo svojom odôvodnení poukazuje na spolu zavinenie nebohého, kedy to zohľadnil pri výmere trestu. V súvislosti s preukázaním jedného predpokladu pre uplatnenie nemajetkovej ujmy - intenzity vzťahu žalobkýň so zosnulým je toho názoru, že nestačí iba samotný príbuzenský vzťah, aby bolo automaticky prijaté konštatovanie o vzniku nároku na peňažnú satisfakciu. Je nesporné, že úmrtie blízkej osoby je považované za zásah do práva na súkromie, avšak tento zásah je potrebné riadne preukázať a odôvodniť, čo v prípade žalobkýň v tomto konaní absentuje. Rovnako vzhľadom na vyjadrenie žalobkyne 1/ na pojednávaní, kedy sa vyjadrila, že trest vodičovi nepovažuje za dostatočný, poukazujeme na rozsudok KS v Nitre sp.zn. 25Co/441/2016, kedy odvolací súd sa nestotožnil s vyjadrením žalobkyne, pretože potrestanie vodiča v trestnom konaní je potrebné považovať za primerané zadosťučinenie a pri prípadnom priznaní náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnúť i na to. Napriek všetkým uvedeným skutočnostiam žalovaný výšku uplatňovanej nemajetkovej ujmy za neprimerane vysokú, kedy v iných prípadoch sa manželovi, resp. manželke priznávajú sumy v rozpätí okolo 10 000 eur a deťom do 10 000 eur, pričom však v tých prípadoch sa nebohý nepodieľal na vzniku škody. Vzhľadom na uvedené, čo sa týka náhrady škody je žalovaný toho názoru, že zo strany žalovaného bola poskytnutá náhrada v legitímnom rozsahu.

29. Podľa § 11 Obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

30. Podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

31. Podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

32. Podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

33. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

34. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. Podľa § 106 ods. 1 Obč. zák. právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

36. Podľa § 106 ods. 2 Obč. zák. najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

37. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

38. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

39. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

40. Podľa § 449 ods. 2 Obč. zák. pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

41. Podľa § 101 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä

- a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu,
- b) náklady na spopólnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou,
- c) cintorínske poplatky,
- d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule,
- e) náklady na úpravu hrobu.

42. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v znení účinnom v čase omeškania ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

43. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

44. Žalobkyne 1/ - 4/ sa podanou žalobou domáhajú náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch na pohreb nebohého Q.a D.a a náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá predstavuje finančnú náhradu vyvažujúcu ich utrpenie zo straty blízkej osoby. V konaní nebolo sporné, že nebohý Ladislav Bicskey bol manželom žalobkyne 1/ a otcom žalobkýň 2, 3/, 4/.

45. Prostriedky občiansko-právnej ochrany (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) fyzickej osoby prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére. Občiansky zákonník umožňuje v ustanovení § 13 ods. 1 postihnutej fyzickej osobe domáhať sa proti subjektu zásahu najmä, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti a aby sa odstránili následky zásahu, keď zákon len napríklad vymedzuje konkrétne právne prostriedky ochrany fyzických osôb spojených s ich osobnosťou a uvedených v ustanovení § 11 a 12 Občianskeho zákonníka a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho i materiálneho pôsobenia. V prípadoch, ak by sa nezdalo toto zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plniť tiež satisfakčnú funkciu. Následne aké zadosťučinenie v peniazoch sa bude javiť primeraným, bude závisieť na posúdení súdu. Aktívne legitimovanou na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej smeroval neoprávnený zásah. Z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR jednoznačne vyplýva, že smrť rodinného príslušníka fyzickej osoby pri dopravnej nehode, ktorú rodinný príslušník nezavinil a ani fyzická osoba, je neoprávnený zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život (napr. rozsudok sp.zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27. 11. 2012, sp.zn. 8Cdo 115/2016, sp.zn. 8Cdo268/2019, sp.zn. 2Cdo 234/2018, sp.zn. 3Cdo 18/2016, sp. zn. 3Cdo 161/2018, sp.zn. 5Cdo 178/2018, sp.zn. 6Cdo 206/2017).

46. Na námietku žalovaného sa súd v prvom rade zaoberal otázkou pasívnej legitimácie žalovaného ako poisťovne, u ktorej bolo v čase nehody dojednané povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Podstatným z hľadiska posúdenia dôvodnosti uplatneného nároku vo vzťahu k žalovanému bolo ustálenie, či tento nárok možno subsumovať pod plnenie v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. Pri riešení tejto právnej otázky súd odkazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorým je rozhodnutie vydané pod sp. zn. 6MCdo 1/2016 z 31. 07.2017, ktoré rozhodnutie bolo publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod č. R 61/2018, ďalej rozhodnutia sp. zn. 6Cdo 143/2017 z 27. 02. 2018, sp. zn. 6Cdo/206/2017 z 27.02.2018, sp. zn.8Cdo/6/2018 z 27.07.2018, 6Cdo 207/2018 z 17.04.2019. V uvedených rozhodnutiach Najvyšší súd SR zhodne konštatoval, že: „Pri posúdení právnej otázky pasívnej legitimácie žalovanej nemožno opomenúť rozsudok Súdneho dvora Európskej Únie C-22/12 vo veci Haasová zo dňa 24. októbra 2013, v ktorom Súdny dvor vyslovil záver, že príslušné ustanovenia smerníc (Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972, Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990) o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za ujmu (hmotnú i nehmotnú) upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6 MCdo 1/2016 z 31. júla 2017 (R 61/2018) vysvetlil, že „pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu. Najvyšší súd v tomto rozsudku vychádza z eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví, upraveného v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý je súladný s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, prezentovaným v jeho uznesení sp. zn. I. ÚS 474/2016 zo 17. augusta 2016, kde ústavný súd uviedol, že „hoci Súdny dvor Európskej únie viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.“

V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel upravuje zákon č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého má aj sťažovateľka (poisťovňa) ako poisťiteľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky.“ Aj podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci Drozdovs C - 277/12, smernica Rady 72/166/EHS a smernica Rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená blízkym osobám, usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. V rovnakom duchu sa viackrát vyslovil aj Ústavný súd SR (napr. v rozhodnutiach I. ÚS 47/2016-17 zo dňa 17.08.2016, III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016, III. ÚS 610/2017-11 zo dňa 10.10.2017). Uvedený záver nemôže spochybniť ani odlišné systematické zaradenie ustanovení § 11 a § 13 Obč. zák. k úprave zásahov do ochrany osobnosti, ktorá je nezávislá od úpravy zodpovednosti za škodu. Potom možno ustáliť, že rozsudkom NSSR sp.zn. 6MCdo 1/2016 bol prekonaný aj skorší názor Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.04.2011 sp.zn. 4Cdo/168/2009 a rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016 sp.zn. 3Cdo/301/2012, na ktoré poukazoval žalovaný vo svojich vyjadreniach. Je pritom potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie R61/2018 na rozdiel od tých, ktoré uviedol žalovaný, predstavuje z dôvodu svojej publikácie v zbierke nepochybne vyššiu mieru autority a možno ho tak zaradiť medzi rozhodnutia predstavujúce ustálenú rozhodovaciu prax. Týmto postupom Najvyššieho súdu SR bolo dosiahnuté názorové zjednotenie dovolacích senátov v predmetnej problematike, čím zároveň došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR. Najnovším rozhodnutím NS SR, ktoré poukazuje na prezentovaný právny názor, je aj uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/247/2019 zo dňa 27.05.2020.

47. V nadväznosti na uvedené s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu „náhrady škody“, je zjavné, že vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Obč. zák. (§ 11 a § 13) umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z uvedeného teda vyplýva, že aj nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv pozostalých je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. a že v spore o náhradu takejto ujmy je daná pasívna legitímácia poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel, t.j. žalovaného. Z uvedených dôvodov súd vyhodnotil námietku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného ako nedôvodnú. Súd k doplneniu uvádza, že výber poisťovne ako žalovaného je vo výlučnej kompetencii žalobkýň 1/- 4/, ktoré ako oprávnené osoby mali možnosť nárok na to isté plnenie uplatniť proti viacerým subjektom, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu, t.j. proti trestne zodpovednému vodičovi, proti prevádzkovateľovi motorového vozidla aj proti poisťovni zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

48. Následne sa súd zaoberal na základe vznesenej námietky premlčania žalovaným otázkou vymáhateľnosti uplatneného nároku a dospel k záveru, že námietka premlčania vznesená žalovaným nie je ani z časti dôvodná. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Podľa názoru súdu je to obsah nároku a nie predmet jeho ochrany, čo robí pre povahu nároku rozhodujúce, či sa uplatní všeobecný právny inštitút premlčania. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Obč. zák. viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.02.2011 sp.zn. 5Cdo/265/2009). Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. K zásahu do osobnostných práv žalobkýň 1/- 4/ došlo dňa 01.08.2016, kedy došlo k predmetnej dopravnej nehode, v dôsledku ktorej došlo k úmrtiu manžela žalobkyne 1/ a otca žalobkýň 2/ - 4/. Právo na náhradu

nemajetkovej ujmy sa premlčuje v trojročnej lehote, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz a právo na náhradu škody sa premlčí v lehote dvoch rokov odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Premlčacia lehota nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v danom prípade spolu v sume 90 00 eur začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k tomuto zásahu, t.j. 02.08.2016, kedy mohli žalobkyne 1/ - 4/ vykonať svoje právo na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy prvýkrát. Od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila dňa 02.08.2019. Nakoľko žaloba bola žalobkyňami 1/ - 4/ podaná dňa 30.04.2019, bola podaná v premlčacej dobe. Pritom súd poukazuje aj na skutočnosť, že žalobkyne 1/ - 4/ uplatnili tento nárok aj v rámci trestného konania, v ktorom boli napokon odkázané so svojím nárokom na civilný proces, a tým došlo k spočívaniu premlčacej doby odo dňa uplatnenia tohto nároku (28.04.2017 ako vyplýva z pripojeného trestného spisu) do dňa doručenia rozhodnutia v trestnom konaní žalobkyňami (11.02.2019). Z uvedených dôvodov je námietka premlčania vznesená žalovaným v tejto časti nedôvodná.

V časti nároku na náhrady škody uplatnenej žalobkyňou 1/ začala plynúť premlčacia doba odo dňa 01.08.2016, t.j. odo dňa dopravnej nehody, kedy sa žalobkyňa 1/ dozvedela o tom, kto za škodu zodpovedá, t.j. okamihom preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (R 16/2014). Nakoľko si žalobkyňa 1/ uplatnila tento nárok v rámci trestného konania (tzv. adhézne konanie), v ktorom bola napokon odkázaná so svojím nárokom na civilný proces, došlo tým k spočívaniu premlčacej doby odo dňa uplatnenia tohto nároku (24.04.2017 ako vyplýva z pripojeného trestného spisu) do dňa doručenia rozhodnutia v trestnom konaní žalobkyňi 1/ 11.02.2019 (dátum doručenia rozsudku OS TN č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018, ktorým bola odkázaná na civilný proces - viď uznesenie NS SR sp.zn. 1Cdo/43/2010). Na základe uvedených skutočností súd konštatuje, že k uplatneniu nároku na náhradu škody došlo v rámci plynutia premlčacej doby (nakoľko premlčacia lehota je dvojročná (730 dní) a premlčacia lehota plynula od 01.08.2016 do 28.04.2017 270 dní, následne v období od 28.04.2017 do 11.02.2019 spočívala 654 dní a do podania žaloby plynula v období od 11.02.2019 do 30.04.2019 78 dní, t.j. plynula iba 348 dní, a preto je námietka premlčania vznesená žalovaným aj v tejto časti nedôvodná.

49. V konaní bolo nesporne preukázané, že príčinou smrti Ladislava D., manžela žalobkyne 1/ a otca žalobkýň 2/ - 4/ boli zranenia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode, ku ktorej došlo dňa 01.08.2016 a za spôsobenie ktorej bol vodič S. I. právoplatne odsúdený. Je nepochybné, že úmrtím manžela a otca došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia v zmysle § 11 Obč. zák. a do emocionálnej sféry žalobkýň 1/ - 4/. Spôsobená ujma je nezvratiteľná, nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá. Žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. nemôže tento zásah nahradiť. Žalobkyne majú s poukazom na § 11 Obč. zák. právo na ochranu svojej osobnosti, svojho súkromia. Právo na ochranu súkromia zahŕňa široký rozsah života človeka - právo na ochranu intímneho života, citového života, priateľských vzťahov, rodinných vzťahov a podobne, do ktorého im škodca zasiahol svojim konaním.

Námietka žalovaného o nedostatočnom preukázaní intenzity väzieb žalobkýň 1/ - 4/ a nebohého Ladislava D. s poukazom na to, že nestačí iba predpoklad existencie tejto citovej väzby podľa názoru súdu neobstojí. Podmienkou priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu je potrebné považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledku považuje za ujmu značnú. Je potrebné vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a preto rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť v spoločnosti. Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Preto šokujúca smrť manžela žalobkyne 1/ a najmä otca žalobkýň 2/ - 4/, ktoré tak v útlom veku prišli o svojho rodiča, predstavuje mimoriadnu udalosť s nenapraviteľným následkom. Žalobkyne 2/ - 4/ ako maloleté deti sú zasiahnuté stratou osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním je práve upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov a odovzdávanie otcovskej lásky, na ktorých je človek existenčne závislý. Jeho absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom ovplyvní celý ich budúci

život. Strata takéhoto člena rodiny v tomto období života (žalobkyňa 2/ mala v čase nehody 11 rokov, žalobkyňa 3/ 5 rokov a žalobkyňa 4/ 3 roky) predstavuje nenávratnú deštrukciu medziľudských väzieb, vytvárajúcich základ rodinného života. Veľká intenzita týchto citových väzieb sa prezumuje už so samotného vzťahu maloletých detí v takom útlom veku k otcovi. Intenzita vzťahu žalobkyne 1/ k nebohému bola preukázaná samotným vylúčením žalobkyne 1/, ktorá preukázateľne citovo trpí v dôsledku nenávratne prerhnutého vzťahu s manželom, keď takýmto spôsobom prišla o životného partnera, s ktorým strávila 17 rokov, mali tri deti, budovali si spoločné bývanie, chodili na spoločné dovolenky. Zosnulý manžel žalobkyne 1/ zastával rolu živiteľa a prirodzenej autority v rodine, staral sa o deti, ktorým venoval značný čas svojho voľného času a staral sa o ne aj po stránke výchovy, starostlivosti, rozvíjania záujmov, či budovania vzťahu rodič - dieťa. V dôsledku smrti manžela zanikol manželský vzťah, ktorý dovtedy plnil všetky svoje spoločenské funkcie, smrť manžela má dopad aj na finančné zabezpečenie rodiny. U žalobkyne 1/ sa okrem všeobecných následkov prejavili aj následky spočívajúce v zhoršení jej psychického stavu. Týmto je preukázaný prvý predpoklad vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkýň 1/ - 4/. Ďalšími predpokladmi sú: porušenie právnej povinnosti spočívajúca v konaní vodiča Juraja I., ktorý spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel príbuzný žalobkýň 1/ - 4/) a príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním (keď v dôsledku spôsobenej dopravnej nehody došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkýň 1/ - 4/). Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že sú splnené predpoklady náhrady nemajetkovej ujmy a preto posúdil nárok žalobkýň 1/ - 4/ na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zák. ako dôvodnú.

50. Na vyššie popísané dopady smrti nebohému ako manžela žalobkyne 1/ a otca žalobkýň 2/ - 4/ súd prihliadol pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Žiadna forma morálneho zadosťučinenia však nepostačuje na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá značná nemajetková ujma na strane žalobkyne 1/ ako aj na strane žalobkýň 2/ - 4/, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené zásahom s neodstrániteľnými následkami. Zákomom ani iným právnym predpisom nie sú stanovené maximálne sumy náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a rozhodnutie o tomto nároku je ponechané na úvahe súdu. V rámci svojej rozhodovacej činnosti súdy priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalým rodinným príslušníkom z titulu usmrtenia ich blízkej osoby v rôznych sumách, vždy v závislosti od okolností toho - ktorého prípadu. Z publikovaných a spracovaných súdnych rozhodnutí (Šorl R.: Náhrada nemajetkovej ujmy (bolestné za smútok) pozostalého príbuzného. Stav a východiská. Bulletin slovenskej advokácie 9/2017, s. 12- 14) bolo zistené, že v prípade smrti príbuzného pri dopravnej nehode napr. Okresný súd Senica rozsudkom sp.zn. 4C/58/2010 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/137/2013 priznal pozostalej manželke a dvom maloletým deťom po 22 130 eur každému, Okresný súd Nitra rozsudkom sp.zn. 8C/41/2012 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 5Co/182/2013 priznal pozostalej manželke a dvom maloletým deťom po 10 000 eur každému, Okresný súd Brezno rozsudkom sp.zn. 2C/61/2010 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp.zn. 12Co/465/2014 priznal pozostalej manželke, plnoletému dieťaťu a maloletému dieťaťu po 33 500 eur každému, a tiež Okresný súd Trenčín rozsudkom sp.zn. 20C/47/2017 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/71/2019 priznal plnoletým dcéram alebohej 20 000 eur každej.

Súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku zohľadnil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy so zreteľom na jej intenzitu, rozsah, dopad a vzal zreteľ aj na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkýň 1/ - 4/ a uzavrel, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v uplatnených výškach, a to vo výške 30 000 eur pre žalobkyňu 1/ ako manželku nebohému, ktorá ostala sama ako živiteľka rodiny s tromi maloletými deťmi a vo výške 20 000 eur pre každú zo žalobkýň 2/ - 4/ ako maloleté deti nebohému je primeranou a spravodlivou na zmiernenie zásahu do osobnostných práv žalobkýň 1/ - 4/ a preto žalobe výrokom II. v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vyhovel. Súd tiež uvádza, že nebohý bol zdravý, pracujúci, mal 37 rokov, bol živiteľom rodiny a jeho miesto v rodine nemožno nahradiť ani takouto finančnou satisfakciou.

51. Žalovaný v konaní poukazoval na potrebu aplikácie § 441 Obč. zák. a v prípade priznania náhrady nemajetkovej ujmy prihliadať aj na spoluzavinenie nebohému. Súd v tejto súvislosti uvádza, že je povinný prihliadať na spoluzavinenie poškodeného a trestným rozsudkom je súd viazaný len v rozsahu rozhodnutia o tom, že bol spáchaný konkrétny skutkovo vymedzený trestný čin a kto ho spáchal, z čoho vyplýva, že rozhodnutie, ktorým bol páchatel' uznaný za vinného neznamená, že škoda bola spôsobená výlučne jeho zavinením. Za účelom zistenia miery spoluzavinenia nebohému súd vykonal na návrh strán sporu dokazovanie oboznámením znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného konania (znalecký posudok č. 25/2016 vypracovaný znalcom Ing. O. N.) a rozsudku Okresného súdu

Trenčín č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019. Podľa názoru súdu znalec v predmetnom znaleckom posudku popísal dva možné priebehy nehodového deja zo dňa 01.08.2016, nakoľko, ako znalec uviedol, nemožno jednoznačne ustáliť, či vozidlo Ladislava D. jazdilo počas nehodového deja pred zrážkou v protismere (ako to uvádzal vodič Juraj I. pri svojej obhajobe). Pri jednom uvádzanom spôsobe nehodového deja mohol Ladislav D. svojou nesprávnou technikou jazdy zapríčiniť predmetnú nehodu, avšak tento načrtnutý priebeh nehodového deja nebol preukázaný. Z toho vychádzal aj Krajský súd v Trenčíne, keď vo svojom rozhodnutí uzavrel, že vodič S. I. vozidlo pribrzdžoval jedine z dôvodu bezpečného prejazdu prívesu cez zákrutu a nešlo o havarijné brzdenie, teda obžalovaný S. I. bez ohľadu na to, či nebohý Q. D. bol pre nehodu v protismere, bol povinný bezpečne prejsť zákrutou (str. 3 uznesenia KSTN č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019). Ako ďalej znalec uvádza, neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že vodič Ladislav D. mal možnosť zabrániť zrážke ním riadeného vozidla F. s prívesom protiľujúcej jazdnej súpravy potom, ako mal možnosť rozpoznať prejazd tohto prívesu do protismeru a k strate smerovej stability prívesovej súpravy spojenej s následným prejazdom prívesu do protismeru došlo v dôsledku jej brzdenia, kedy došlo k zablokovaniu kolies, t.j. v dôsledku konania vodiča S. I.. Možné zavinenie dopravnej nehody nebohým Q. D. pre účely rozhodovania o náhrade nemajetkovej ujmy nevyplýva ani zo skutočnosti, na ktorú poukázal žalovaný, že znalec v znaleckom posudku posúdil jazdu odsúdeného vodiča S. I. ako aj jazdu nebohého Q. D. za technicky nesprávnou, nakoľko ako vyplýva z vyššie uvedeného ani pri správnej technike jazdy (správna rýchlosť) by nebohý Q. D. nezabránil predmetnej nehode, nakoľko vodič I. ako vodič z povolania mal vedieť, že brzďová súprava nie je vybavená protiblokovacím systémom ABS a mal predvídať dôsledky brzdenia takejto súprav. Z toho vyplýva, že znalcom uvedená nesprávna technika jazdy nebohého Q. D. nemala vplyv na príčinu dopravnej nehody, ktorým bolo porušenie povinnosti vodičom S. I. bezpečne prejsť zákrutou. Ďalej žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal ani tvrdenú jazdu nebohého Q. D. pod vplyvom alkoholu. Na základe uvedených skutočností súd uzavrel, že z uvedených konštatovaní nemožno ustáliť ani len čiastočné zavinenie nebohého Q. D., ktoré by malo vplyv na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

52. Žalovaný pri svojej obrane tiež poukazoval na potrebu zohľadnenia okolností na strane vodiča S. I., najmä jeho majetkových pomerov, pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. K tejto obrane žalovaného súd uvádza, že majetkové pomery pôvodcu zásahu je potrebné vnímať len ako výnimočný nástroj na zmiernenie prílišnej tvrdosti, resp. zjavnej neprimeranosti. Určite nemôže byť daná priama úmera medzi rozsahom majetku pôvodcu zásahu a výškou náhrady. Právo na súkromie a rodinný život je totiž vyššou hodnotou než právo na ochranu majetku škodcu. Majetkové pomery môže byť korektívom na elimináciu premrštených či neúnosne vysokých nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, o ktorý prípade sa v tomto konaní nejedná, keďže náhrada nemajetkovej ujmy bola žalobkyňami 1/ - 4/ podľa názoru súdu uplatnená primerane. Majetkové pomery škodcu teda neslúžia na to, aby sa podľa nich odstupňovala výška náhrady. Z uvedeného dôvodu s poukazom aj na skutočnosť, že v predmetnom konaní nie je žalovaným pôvodca zásahu (vodič S. I.), ale poisťovňa ako subjekt, u ktorého bolo uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s poukazom na odôvodnenie pasívnej vecnej legitímácie poisťovne ako žalovaného, nie je podľa názoru súdu potrebné skúmať majetkové pomery pôvodcu zásahu v predmetnom konaní.

53. Žalobkyňa 1/ podanou žalobou tiež uplatnila nárok na náhradu škody v sume 1489 eur, ktorá jej vznikla uhradením nákladov spojených s pohrebom, karom a zriadením pomníka nebohému Q. D.. Žalovaný ako poisťovateľ zaplatil žalobkyňi 1/ z uplatnenej sumy pohrebných nákladov 2763,19 eur sumu 1194,52 eur, keď započítal štátnu dávku vo výške 79,67 eur a uplatnil si z titulu spoluviny nebohého Ladislava D. zníženie poistného plnenia o 50 %. Vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie pasívnej legitímácie žalovaného aj s poukazom na § 15 zákona č. 381/2001 Z.z., vzniklo podľa § 449 ods. 2 Obč. zák. žalobkyňi 1/ ako aktívne legitimovanému subjektu právo na náhradu škody spočívajúcej v nákladoch vynaložených v súvislosti s pohrebom nebohého príbuzného. Žalobkyňa 1/ tieto náklady v celkovej sume 2763,19 eur preukázala listinnými dôkazmi (faktúrami a pokladničnými dokladmi z č.l. 23 až 29 spisu) a žalovaný ich vynaloženie nerozporoval ani nenamietal ich výšku. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný uhradil z uplatnenej sumy náhrady škody iba sumu 1194,52 eur (plus 79,67 eur) a na závery súdu uvedené v ods. 51 tohto rozsudku o žalovaným tvrdenej spoluvine nebohého Ladislava D., súd priznal žalobkyňi 1/ uplatnenú náhradu škody v sume 1489 eur a výrokom I. rozsudku vyhovel žalobe v tejto časti a zaviazal žalovaného na jej zaplatenie. Zároveň súd priznal žalobkyňi 1/ aj uplatnené úroky z omeškania z uplatnenej a priznanej náhrady škody, ktoré posúdil podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. Žalobkyňa 1/ si uplatnila úroky z omeškania

počnúc dňom 18.03.2019, t.j. odo dňa oznámenia žalovaného o čiastočnom poistnom plnení. Diskontná sadzba ECB bola v rozhodnej dobe určená vo výške 0 % , ktorá sa zvyšuje o 5 percentuálnych bodov. Žalobkyni 1/ tak súd priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia.

54. Lehotu na splnenie povinnosti, 3 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia, určil súd podľa § 232 ods. 3 CSP.

55. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 CSP a žalobkyniam 1/ - 4/ ako strane sporu, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva v rozsahu 100 % proti žalovanému ako strane sporu, ktorá vo veci úspech nemala. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 4 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitnosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.